

Aan de heer Hugo Claessen
Belgian Herpetological Society
Arthur Sterckstraat 18
2600 BERCHEM

uw kenmerk

ons kenmerk 12605

bijlagen

Antwoord op vraag mbt
Habitatrichtlijn

vragen naar/e-mail

Wouter Faveyts

marc.pierard@lin.vlaanderen.be

telefoonnummer

02/553.82.77

datum

- 6 DEC. 2004

Betreft: Uw vraag in verband met het behoud van beschermde diersoorten, met name soorten die bescherming genieten onder de Habitatrichtlijn.

Geachte heer Claessen,

Ik heb via mevrouw Hamels uw vraag ontvangen met betrekking tot het houden van bepaalde diersoorten, met name reptielen en amfibieën, en in het bijzonder in het licht van de Habitatrichtlijn.

Onze excuses voor het feit dat dit antwoord enige tijd op zich liet wachten, maar het gaat dan ook om een complexe materie.

Het antwoord op uw drieledige vraag luidt als volgt

De Habitatrichtlijn legt voor een aantal soorten regels vast met betrekking tot het houden van die soorten. In bijlage IV bij de richtlijn worden soorten opgesomd waarvoor strenge beperkingen gelden. Volgens artikel 12, 2 is het verboden exemplaren van deze soorten, die aan de natuur onttrokken zijn, in bezit te hebben, te vervoeren, te verhandelen of te ruilen en te koop of in ruil aan te bieden. In artikel 12, 3 wordt dit verbod gespecificeerd als hebbende betrekking op alle exemplaren van deze soorten, ongeacht de levensfase waarin ze zich bevinden. Aangezien de richtlijn vermeldt dat het verbod slaat op aan de natuur onttrokken specimens, kan hier redelijkerwijs worden uit afgeleid dat in gevangenschap geboren dieren niet onder het verbod vallen. Er wordt ook een uitzondering gemaakt voor exemplaren die reeds legaal aan de natuur onttrokken waren aan de natuur vóór de toepassing van de richtlijn, zijnde 10 juni 1994; deze dieren kunnen dus legaal behouden blijven.

Concreet: dieren behorende tot soorten van bijlage IV die, na te zijn onttrokken aan de natuur, reeds in bezit waren van vóór de toepassing

van de Habitatrictlijn kunnen gewoon legaal behouden blijven en doorgegeven worden onder liefhebbers. Hetzelfde geldt voor dieren die behoren tot deze soorten en die niet aan de natuur werden onttrokken, maar in gevangenschap werden geboren. De bewijslast voor deze afwijkingen op het behoudsverbod ligt dan wel bij de houders. In alle andere gevallen kunnen de soorten die op bijlage IV van de Habitatrictlijn voorkomen niet in Vlaanderen worden gehouden. Bij gebrek aan nadere regels op nationaal niveau zijn de bepalingen van de richtlijn geldig.

Voor soorten die behoren tot onze inheemse reptielen- en amfibieënfauna gelden in eerste instantie de regels in uitvoering van de eigen Vlaamse regelgeving, met name het Koninklijk Besluit van 22 september 1980. Dit KB bevat een bijlage waarin soorten worden opgesomd die, conform artikel 1, 1°, niet in gevangenschap mogen worden gehouden, ongeacht hun ontwikkelingsstadium. De enige mogelijke afwijkingen op deze verbodsbepaling zijn wanneer het gaat om duidelijk wetenschappelijke of educatieve motieven die degelijk worden verantwoord of wanneer een afwijking noodzakelijk is voor het algemeen of plaatselijk belang (artikel 5 van het KB).

Concreet maakt de bijlage van het KB van 1980 melding van alle reptielensoorten die van nature in Vlaanderen voorkomen en alle dito amfibieënsoorten, uitgezonderd bruine kikker en het groene kikkercomplex. Het houden van dieren door een terrariumvereniging valt in beginsel niet onder de in het KB vermelde afwijkingmogelijkheden. Behalve bruine kikkers en exemplaren van het groene kikkercomplex kunnen in dergelijk geval dus geen exemplaren van inheemse reptielen- en amfibieënsoorten legaal gehouden worden in Vlaanderen. Dit geldt ook wanneer ze van elders in Europa afkomstig zijn.

Wanneer al het voorgaande wordt toegepast op de soorten die worden vermeld bij wijze van proef krijgt men het volgende resultaat.

De roodbuikvuurpad (*Bombina bombina*) wordt vermeld op bijlage IV van de Habitatrictlijn. Deze soort kan dus legaal worden gehouden wanneer in gevangenschap geboren (niet aan het wild onttrokken) of wanneer reeds in bezit vóór de toepassing van de richtlijn. Anders is behoud niet mogelijk. Als een soort die niet behoort tot de inheemse Vlaamse amfibieënfauna valt de roodbuikvuurpad niet onder de in bijlage bij het KB van 22 september 1980 vermelde amfibieën.

De vuursalamander (*Salamandra salamandra*) wordt niet vermeld in bijlage IV van de Habitatrictlijn, maar als inheemse soort valt ze wel onder het beschermingsregime van het KB van 1980. Uit het bovengaannde volgt dat exemplaren van deze soort dus niet gehouden kunnen worden. Het feit dat melding wordt gemaakt van 'Spaanse vuursalamander' verandert hier weinig aan, aangezien ondersoorten hetzelfde statuut hebben als de soort waartoe ze behoren.

- 2) Voor exemplaren die vanuit het buitenland worden ingevoerd geldt hetzelfde regime als hierboven uiteengezet. Soorten die behoren tot bijlage IV van de Habitatrictlijn kunnen worden gehouden wanneer ze reeds aan de natuur waren onttrokken vóór de toepassing van de richtlijn of wanneer ze niet aan de natuur onttrokken zijn. In alle andere gevallen kunnen ze niet worden gehouden in het Vlaamse gewest. Soorten die voorkomen op de bijlage bij het KB van 22 september 1980 kunnen niet worden gehouden uitgezonderd het geval weergegeven in artikel 5 (zie hoger). Een Europese richtlijn heeft een bepaald resultaat tot doel en legt geen letterlijke regels op. De lidstaten kunnen zelf uitmaken hoe ze dit vooropgestelde resultaat wensen te bereiken.

Het is toegelaten om te kweken met dieren die men op legale wijze in bezit heeft in het licht van de bepalingen van de Habitatrichtlijn en het KB van 22 september 1980 (zie hoger). Met andere dieren kan niet gekweekt worden.

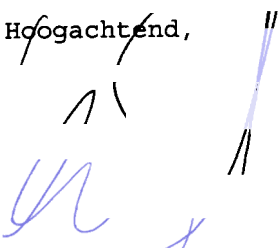
Concreet gaat het in het licht van de Habitatrichtlijn om de soorten die niet vermeld staan in bijlage IV, of om exemplaren van soorten die wel vermeld staan in bijlage IV, maar die reeds legaal uit het wild waren onttrokken vóór de toepassing van de Habitatrichtlijn of die in gevangenschap werden geboren.

Wat betreft de Vlaamse regelgeving het KB van 22 september 1980: met de soorten reptielen en amfibieën die in bijlage bij dit KB vermeld worden kan in beginsel niet worden gekweekt. Een afwijking van deze verbodsbepaling kan enkel worden verkregen wanneer het gaat om duidelijk wetenschappelijke of educatieve motieven die terdege worden verantwoord of wanneer noodzakelijk in het licht van maatregelen van algemeen of plaatselijk belang. Een dergelijke afwijking zou moeten worden aangevraagd bij de Afdeling Natuur.

Hopend u hiermee van antwoord te kunnen dienen

Hofgachtend,

03 DEC. 2004

Koen DE SMET
Afdelingshoofd